

אתה יכול לעזור!

מדי שבוע אתה קורא את העולם הזה. הוא מוצא חן בעיניך — אחרת לא היית קנה אותו. אתה מצטער שחברך אינך קוראים אותו. גם אנחנו לא פעם התווכחתי איתם על העתון. לנוכחתי כי רוב שוללים אותו אי-תוכנו. זה הרגיו אותך. גם אותנו.

לפעמים מציעים לך השוללים על ליקויים אמיתיים. אתה מכיר אותם. גם אנחנו.

דוע

אין יותר עמודים בעתון? האם אפשר ב'6 עמוד להקיף את כל מאורעות הארץ והעולם הגדול? **התשובה:** אין אנו רוצים להעי' לות את המחיר.

דוע

המחיר כל כך גבוה? 220 פרנסה אינם הולכים ברגל? **התשובה:** אין אנו רוצים להוריד את הרמה.

אולם אנו רוצים:

- להגיע לקוראים רבים יותר.
- להוסיף עמודים לעתון.
- לשפר את רמתו הסכנית.
- להוריד את המחיר.
- מה זה מחיר?
- אתה משלם בשביל הכתב-הצלם.
- איש הכיתוב. האיש המייצר את ה'גלופה' המדפיס.
- העומם הזה מופל על שכ-מך. הוא לא מופל על מפל-גה — כי אתה אינך רוצה בעתון מפלגתי. הוא אינו מופל על מנכ"ת אמריקאית או מס' ההכנסה. אינך רוצה בעלון תעמולה.

אבל:

העומם הזה קטן יותר. עכשיו זה תלוי גם בך. אתה יכול להקל את המעמסה — לשתף אחרים ב'נשיאתה.

השבוע טוחת העולם הזה? במצב שכולו תלוי בך. מטר' תו להעלות את תפוצת העתון ב'50% תוך שלושה חדשים.

אך עתון אחד לא הצליח עדיין במיבצע כזה — מלבד העולם הזה לפני שלוש שנים, כאשר עבר לידי המסרכת הנוכחית.

מיבצע זה יצליח אם אתה תהפוך תועמלן של העתון. יש לך חברים וחברות — ב'בית החרושת. כמשרד, כפסד-נא, במסיבה, בבית הספר

רכוש אותם לעתון!

מחסור חמור במלט בארץ. עקב הייצוא של שליש מתפוקתו הנוכחית הפך המלט לסי' חורה בעלת חשיבות ראשונית. מחירו בשוק השחור עלה פי שניים.

ממשלה

יש דב יש יער

(דעה שער)

"THEY SAY. WHAT DO THEY SAY? LET THEM SAY!"

(טיסמת תכללת סס. אנדרוס בסקוט' לנו, מצוטטת מפי דב יוסף)

בחדר גדול מאד, בקומה השניה של מלון פלס בירושלים, ישב גבר לבוש חליפה כהה מאחורי שולחן כתיבה. בזה אחר זה נכנסו אליו מסקדים בבוהים ונמוכים, אויזנו לדב ריו, שנאמרו בקול גבוה. ד"ר דב יוסף, ש'הפיתוח החדש של ממשלת ישראל, שוחח עם האנשים שבקשו להצטרף אליו במשרדו החדש.

המזור היה, שהיו כל אלה אנשים שכבר עבדו עמו בעבר. מוזר, כי לדב יוסף יצאו מיוזמיו כ'בוט' קשה מאד.

אם הוא מעיר על משהו, הרי זה חמיד לשלילה! "אמר אחד מהם. אם הוא שותק, סימן שהצטיינת! היתה זאת רק אחת הת' כוונת שהיקנו לבעלון מספר גדול של אויבים, מספר קטן של ידידים. כי דב יוסף, הודרש הרבה מאד מעצמו, דורש לא פחות מאחרים. רצונם של האחרים לזכות בשבחים תמורת מילוי תפקידים אינו מובן לו כלל.

ראש על קיר. לפני כמה זמן נסע לי נתניה, לפנישה עם עובד ברעמי. ליד בית ליד נסעה מכוניתו — ים 800 — מאחורי מכונית בונין. לפתע נסתה זו שמאלה, מבלי לתת סימן. נהגו של יוסף, יעקב לויין, סר כב את ההגה, יציל את שרו ממות, אך גרם לפציעתו. יוסף חזר ירושלימה, גכנס ישר לשיבת הממשלה. רק לאחר סיימה הככים להבדק אצל רופא.

הוא לא נהג כך כדי לעשות רושם על האחרים. הוא ארץ, כאלו. להוכיח משהו לעצמו. היה זה אושיני מאד לאישי.

דב יוסף הוא ליחס. אין הוא מעונין ביותר בענינים שבתיאוריה. הוא מעונין ב'ענינים שבמעשה. וככל שהמעשה הוא קשה יותר, מצריך מאמץ יותר גדול, הרי הוא אהוב יותר על יוסף. כשהוא נתקל בהתנגד' דות, אין הוא נזהג כדרך המצביא המבקש את הפרצה הנוחה בחזית האויב. להיפך. הוא מרכין את ראשו ומסתער ישר מול הקור החוסם את דרכו. לרוב נהרס הקיר. אולם יש וזהו מחויק מעמד — זאו נחבל ראשו של דב יוסף.

יתכן שתכונה זו נובעת במידת מה מן החינוך האנגלו-סכסי, אותו קיבל דב יוסף — לשעבר ברנד ג'וזף — במולדתו הקנ' דית.

קל לתאר את יוסף כקצין מחזו באחת הי' מושבות הבריטיות: אדם העושה את הכל כדי להיטיב לנתיניו, אך, לעולם לא היה עולה על דעתו לשאול את אותם הנתינים אם הם רוצים בכלל שיתבו להם. הוא יודע שאין זה חשוב, שאין הם יכולים לדעת מה טוב להם. לשם כך דרושים אנשים ישרים, מסורים ועקשנים שיכריחו אותם לעשות את אשר טוב להם.

בידורת ליד קבר. היו אלה תכונות שהביאו תועלת רבה כשנשלח דב יוסף להיות מושלה שבצאי של ירושלים בימי המצור.

בעלי הנבוכה, חסרת ההנהגה, הורגש מיד שקרה משהו: בא מנהיג. הוא לא שאל איש. הוא נתן את הפקודות, והאחרים היו שמחים שמישהו קיבל על עצמו את האחר' יות, היה מוכן להחליט ולבצע. הבסתחון העצמי שלו התפשט מיד בעיר כולה.

פרשה אופינית: כמה מסקדי המנדט ש' נתבקשו להישאר בשרות הבריטיים עד ליום הקמת המדינה, פנו מראש אל יוסף, ביקשו שישמור להם עמדות-מפתח במנהלה החדשה. השיב יוסף: זה יהיה צורך, אבל זה בלתי אפשרי. קיבלתי על עצמי אחריות כה גדולה, שאיני יכול לסמוך אלא על אנשים שאני מכיר אותם זמן רב. לא הייתי רואה גם פגם מוסרי בדבר אם בשעה חמורה כזו הייתי מסיל תפי' קידים גם על אשתי וגם על בתי.

פתרונו: הוא הביא עמו את מכריו האי'

- * הם, אומריה, מה הם אומרים? תן להם לאמר!
- * שם נמצא כיום אחיו, פיליפ, עורך דין כמחנה, לשעבר אחד מגדולי עורכי-הדין בארץ, פרקטיוו של שלמה ברויזסוף ואנשי מחתרת רבים אחרים.

דונה כחודי חדרים של משרד האוצר, חיד שה הבורסה את פעילותה בשבועות האחרים גים. אך שינוי המקום לא גרם לשינוי המ' ול. תוך תקופה קצרה הופסדו מיליוני לירות ערך הטובריין (לירת זהב) ירד מ'29 ל'24 ל'24 ל'24, והדולר מ'2600 ל'2300 ל'2300.

ההחלטה לבטל את שיטת הייבוא ללא תשלום היתה בחזקת מסמר נוסף בארון ה' מתים. בהיעדר שיטת יבוא זו — אין עוד ביקוש לדולרים שחורים, שהיה מהוג להב' ירחם להוך לארץ, ולהעבירם בחזרה בצורת 'העברת הון'.

דאגה קודם זמנה

מזה חודשים רבים פוטמו צרכני המלט בארץ בהבסחות אופטימיות על התנתעם הק' רובה של שני מפעלים חדשים ליצור מלט. האחד — בית החרושת הענקי וחסר המול שחשון בהר-טוב, ובית-חרושת נשר ברמלה. לפי ההבסחות, יעלה ייצור המלט בארץ עד למליון טונות, בקירוב, לשנה.

עוד בשנת 1946, הומינה חברת שמשון באנגליה את המכונות והציוד שהיה דרוש להקמת בית-חרושת מודרני למלט — פור' טלנד, בעל יכולת תפוקה למעלה מ'300 אלף טונות לשנה.

לפי התכנית צריכה היתה הקמת המפעל להסתיים בשנת 1949, אולם במלחמת השח' רור נהרס ונשדד הציוד עליידי הערבים.

בתום המלחמה קבלה החברה פיצויים מ' חברות ביטוח בריטיות והומינה ציוד חדש. לאחר שעלו בתווה חיפושיה של החברה אחרי קבלנים מתאימים להקמת המפעל בין חוגי היוזמה הפרטית, נאלצת היתה לפנות לסולליבונה. לפי חוזה מיוחד בין שתי הי' חברות, הלה הקמת המפעל ביולי 1950, בי' יוני שלאחר שנה, הלה הרכבת המכונות.

בינתיים הסתבכה חברת שמשון בקשיים כספיים, התחייקרות המתמדת בארץ הכבירה על מילוי התחייבויותיה. חברת סולליבונה דרשה את סילוק החובות, אף הגישה תבי' עה לבית-הדין לפרק את החברה הנחשלת. בהתערבות הממשלה התפשרו הצדדים. תבי' רת שמשון הוסיפה למלא עד היום תפקיד חיוני באספקת זרם החשמל לירושלים.

דרך הרבה יותר קלה היתה לחברת נשר בחיפה, שהחלה בהקמת מפעל חדש למלט ברמלה, לפני כשנתיים, עם ציוד חדיש, בעל כושר תפוקה של 200 אלף טונות לשנה. בהיות חברת סולליבונה שותפה לחברת

נכנע למרותה של ההגנה. ימים מסורים לפני אותם ימי יוני 48, העלה הארגון את אחד הגדודים הטובים שלו מהשפלה, צייד אותו בכמות נשק כפולה מכמע מהרגיל: שני משורנים, משוחררים" מידי האנגלים, מרגמות וכמה מיליונים כדו' רים 303, יקר המציאות. החשבון היה, לשכ' נע בעטנה מחומשת זו את מפקדת ההגנה, להעני ולהסתער על העיר העתיקה.

מנחם בגין תכנן גיטה העיר: כהחלטה פנימית באצ"ל: לכבוש את העיר העתי' קה, להגישה שי לעם היהודי, להתפרק עם השלמת המבצע. אפילו המשר היה מסיגוף, מוכן להכנס לדטוס, להדבק על הקירות.

קבצני-בראש. עברו שלשה מתוך עשרת ימי הקרבות, והבסחת ההגנה לצאת לכבוש העיר העתיקה עדיין נתעכבה. במקום זה, הוצע לכוחות האצ"ל לכבוש את מלחה. אלה לא ששו לוותר על הכני'ב המקורית. נענו רק, כשהובטח להם שנית, שאם תום פעולה זו תוגשם הראשונה. פלוגה מס' 3 יצאה מבית וגן בחזית, ככשה את הצפר לפנות בוקר, במחיר הרג אחד. בראשה צעו אי-יצור סודית, שרכש לו את ה'יאר 'קבצני'. אחר התנפלות על בנק אוטומן היפואי בה סחב את השק הכבד ביותר מלא המילים וגרושים והוגיח לעומת זאת שק קל יותר, מלא לירות.

עוד 16. אלא שהמבצע, שנראה, זול' מבחינת קריבנות, ביום הראשון, נתיקר כי שלישי. מחלקה מסייעת של ההגנה עזבה את מקומה — ללא ידיעת כוחות אצ"ל כ' כפר — והערבים הצליחו לכבוש בחזרה בעצה שולטת. בהסתערות חוזרת על אותה גבעה, הפעם עם סיוע שלהם, השאירו אצ"ל 16 חללים. ההתמרמרות בקרב הארגון היתה רבה, והוא לא התגבר עד היום הזה על 'החדש (הבלתי מוכח), שעזיבת ההגנה היתה מכוננת בודון.

מסדר כהר-הרצל. בשבוע שעבר, חמש שנים אחרי המבצע, מאוכזבים מאי' ביצוע הפעולה למענה הובא אותו גדוד, עלו חבריהם של כובשי מלחה (מנחת) הנחיים בהר הרצל, לקברותיהם. הספידו איתם חברי סיעת חרות בכנסת, מנחם בגין עיך מסדר, ויצחק קריב, ראש העיר הדליק נר זכרון במצבה שהוקמה במקום נפילתם.

המשק

מסחר בארון אתיים

החל מהשעות המוקדמות של הבוקר ועד

עצירה יפה דרומי ועורך-דין ירדור. קנאת בלשי' לא הרבתה חוכמה.

נשר בחמישים אחוז, לא היו כל סכסוכים ביניהם. מפעל המלט ברמלה יושלם במועדו, בעוד שבועות מספר יצאו שקי המלט הראשו' גים מתוצרת לפני שולחנות-הכתיבה העמוסים בשבתם ומני מעורכו במקום. היתה זו ניירות, אחזה, השבוע, דאגה את בעלי מפעל המלט בארץ. לפי החשבונות לא עלתה צרי' כח המלט, גם בתקופת השיא, על 600 אלף טונות לשנה. עתה, נראה היה כי בחודשים הקרובים יש לצפות לעודף של 40 אלף טו' גות מלט לחודש.

אך למרות דאגתם המזדקת, קיים עדיין • לשעבר ממפקדי לחי' בפאריס.

לשעות בין הערביים, בקעו, בפנית שדרות רוטשילד — רחוב הרצל, תלאיבי, קולות מגרונות נישרים. המלים 'בריף', 'קאסאי' ודומיהן שנשמעו בלשישה ובצעקה העינו על טיב העסקים שנערכו במקום. היתה זו בוורת הזהב והדולרים השחורים שעברה לכאן ממקומה המסורתי בבית הקפה הקטן בפנית רחוב לילינבלום. אם כי לא נראה משבעות הזהב או השטרות הירקקים בידיהם של האנשים, אשר עוררו רושם כאילו אין פרוטה בכיסם אף לקנית כרטיס נסיעה באר' טובים, עומדים היו בדיבורם ומכסים את התחייבויותיהם. לפי השינויים בשער המטבע, בעוד ששאלת הפיקוח על המטבע הור גי'